

Text: Ž 118

Datum: 14. srpna 2016

Kazatel: Filip Čapek

Je velké štěstí, že v době vzniku Bible neexistovala autorská práva. To napadlo až moderní lidi, kteří si za 'odcitování' či použití 'jejich' díla počítají určitý honorář. Žalm 118 a jeho autor nebo jeho dědicové - kdyby totéž platilo i za dávných časů - by byli multimilionáři a s každou bohoslužbou, požehnáním, pohřbem by na účtě někde v bezpečném bankovním ústavu a třeba i daňovém ráji výše zisku jen rostla. Jde snad, co do citování, nejvytěžovanější text mezi žalmy. Co verš, to klenot a zároveň jistota pro zoufajícího. Když se vede dobře, pak sáhneme k známému: *Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý*. Když se vede hůře, pak je tu známé: *V soužení jsem volal Hospodina a on mi odpověděl*. Pokud se situace lepší, hned se nabízí vyznání: *Hospodin je při mně, nebojím se, co by mi mohl udělat člověk*. Když se cítíme mezi lidmi sami a hledáme pomoc, po ruce je jiné známé z téhož žalmu: *Lépe utíkat k Hospodinu, než doufat v člověka*. A to není vůbec vše. Pro naše křesťanské uši snad ještě slibněji znějí nejprve velikonoční a pak adventní prohlášení: *Kámen, jež zavrhli stavitelé, stal se kamenem úhelným... Požehnaný, jenž přichází v Hospodinově jménu..* No, není to Kristus, který stál při našem zrození, našem křtu a který je s námi až do skonání času?

A přeci jenom ve stejném žalmu je i něco těžšího k přijetí, co by pomyslnému dědicovi autorských práv moc zisku nepřineslo. Žalm posluchači nemaže jen med kolem úst ani ho jen neujišťuje, že s Bohem máme všechno v kapse snadno, rychle, bezbolestně, instatntně, all-inklusive. Tónina žalmu je proměnlivá, začíná se radostně ujištěním a stejně tak se končí, ale je tu i střed, který je drsný, není snadný k přijetí, je jako těžký hudební part se spoustou béček a not, co jsou hodně hluboko v basovém klíči, že se to nedá nejen zpívat, ale ani poslouchat: *Udeřil jsi na mě, abych padl... Hospodin mě přísně trestal, ale nevydal smrti*. I to je žalm číslo 118!

V žalmu se zpívá, že ve víře Izraele i církve se počítá s poklidnou hladinou i bouřkou, vzestupy i pády, láskou, porozuměním, klidem, ale také se zločinem, proviněním a pokáním i odpuštěním. Neslyší se to rádo, ale je to tak, že odvrácená tvář Hospodina s sebou nese nesnadné skutečnosti: Bůh sám tvrdě udeří, přísně trestá, hněvá se. Nejsou to ti druzí, ti, co nemáme rádi, co nás štvou, ti, co nás srážejí k zemi, ale je to *sám Bůh*, který se skrývá za temnými mračny v jinak poklidném běhu našich životů. A žalmista to nejen rozpoznává, ale posílá tuto nepříjemnou zvěst dál. Je to skoro jako evangelium naruby! Hospodin není onen tolikrát zobrazovaný oblíbený, fousatý, vlídný a třeba i lehce zapomětlivý stařík někde na mráčku. Je Soudce, který zjednává spravedlnost, bez odkladu, nekompromisně a prostřednictvím událostí, jejichž počátek nedohlédneme. Je to jak v jedné z našich kostelových písní: *Soudce všeho světa, Bože, před trůnem tvým nepomůže...* Hospodin je uprostřed krize, je u kořene konfliktu. I to je žalm 118!

A zase to není celá pravda o Bohu. On nám nastavuje i svoji vlídnou a laskavou tvář, 'když'.... A jde právě o toto jedno klíčové slovo *když*... A týká se nás. Žalm má smysl, plní svoji funkci, *když* se ve všech jeho polohách najdeme sami. Bůh je Bohem a naše víra v něho vírou, *když* víme o bouřích ve svých duších a myslích, vzestupech, pádech i proviněních. Stejně tak máme vědět, že jsou tu okamžiky klidu, smíru, krásy, radosti... To vše je náš život. Je den a noc, je dobro a zlo, jsme dobří a zároveň je to s námi často i úplně naopak.

Hospodin toto vše ví, vidí a nezůstává stranou. Stejně tak nezůstává stranou Kristus, náš úhelný kámen a ten, kdo přichází v Božím jménu. Důvěřujeme právě jemu, protože vstupuje do lidských konfliktů. On pláče s plačícími, raduje se s těmi, kdo se radují... Kristus nenechává věci být, aby se náhodou něco nestalo. Proto jeho cesta směřuje k nám, k člověku na dně, v soužení. Z evangelií víme a On sám to říká, že musí být všude tam, kde jde o věc jeho Otce. Proto diskutuje, pře se, uzdravuje, ale také utíká, aby mohl vystoupit a dělat totéž jinde se stejnou intenzitou.

Sestry a bratři, a kde jsme my? Jsme tam, kde jde o Kristovu věc? Náš život poklidně – teď i prázdninově, dovolenkově, táborově či lázeňsky – plyne, smějeme se, radujeme se, jíme, spíme... Žijeme tak trochu jakoby podle manuálu instantně a pravidelně dodávaného klíče k štěstí. Nic nám nechybí. Žalm se ptá, zda jsme i tam, kde jde o Kristovu věc a zda je to štěstí, co prožíváme? Zve nás k zamyšlení, a to je dobře! *Pokoj Boží, který převyšuje a směřuje každý rozum, uchovej naše srdce a smysly v Ježíši Kristu, který rozpoznává nouzi, neklid a zve k nové cestě... nesnadné, těžké, nevypočitatelné, ale dobré a osvědčené. Amen*